

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**ЗБІРКА НАУКОВИХ ПРАЦЬ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
СТУДЕНТСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**"ЗЕМЛЕУСТРІЙ І ТОПОГРАФІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ
В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПІСЛЯВОЄННОГО
ВІДНОВЛЕННЯ"**

8-10 березня 2023 р.

м. Київ, Україна

УДК 332.3:528.93:355.01

ББК 65.32-5

Друкується за рішенням Вченої ради факультету землепорядкування Національного університету біоресурсів і природокористування України, протокол № 8 від 16 березня 2023 року

Рецензенти:

Дорош О.С. - доктор економічних наук, професор;

Кошель А.О. - доктор економічних наук, доцент;

Новаковська І.О. - доктор економічних наук, доцент.

Землеустрій і топографічна діяльність в умовах війни та післявоєнного відновлення. Збірка наукових праць Всеукраїнської науково-практичної студентської конференції (м. Київ., 8-10 березня 2023 р.) / За загальною науковою редакцією проф. Ковальчука І.П. К.: Вид. центр НУБІП, 2023. 134 с.

У збірці наукових праць висвітлені результати досліджень, присвячених питанням ролі землепорядкування і топографо-геодезичних вишукувань у вирішенні завдань відбудови уражених і зруйнованих російськими агресорами в період неоголошеної України війни поселень, об'єктів інфраструктури, сільськогосподарських і лісогосподарських угідь, гідротехнічних і промислових споруд, природозаповідних та інших об'єктів.

Для фахівців у сфері геодезії та землеустрою, екологів, географів, працівників аграрного сектору, природоохоронних установ, органів місцевого самоврядування.

За зміст публікацій, достовірність викладених наукових фактів відповідальність несуть автори.

ISBN 978-617-8351-07-6

Відповідальний за макетування і друк: **доц. Бутенко Є.В.**

©Колектив авторів

© Національний університет біоресурсів і природокористування України, 2023

УДК 630*2:355.01(477)

ВИКЛИКИ ТА ПЕРЕШКОДИ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ЛІСИСТОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ

Степчук Я.А., асистентка, спеціальність 193 «Геодезія та землеустрій», Національний університет біоресурсів і природокористування України

В умовах воєнного стану Україна стикається з процесами, які негативно впливають на її економіку. Не лише скорочення виробництва чи збільшення витрат на безпеку, зброю, військову техніку, а й пошкодження інфраструктури призводять до того, що економіка стає менш стабільною. Саме тому економічні чи фінансові механізми раціонального використання наявних ресурсів повинні базуватися на ефективному природокористуванні.

Ліси та лісовкриті території відіграють важливу роль не лише в екосистемі, а й в економіці України. Стратегії сталого розвитку, що розроблялися у країні, завжди визначали одним з завдань підвищення лісистості території як базис для розробки механізму збільшення ефективності лісового господарства [1, 2].

Україна зробила низку кроків для збільшення лісистості: прийняті зміни до Лісового кодексу України, які забезпечують правову базу для збереження, захисту та розвитку лісових ресурсів країни [3]; створено правове підґрунтя для реалізації національної програми інвентаризації та моніторингу лісів, метою якої є оцінка стану лісів країни та визначення територій для збереження і відновлення [4]; реалізація програми лісовідновлення, яка включає висадку нових дерев та відновлення деградованих лісів. Але в умовах воєнного стану країна стикається з низкою викликів і перешкод для збільшення рівня лісистості.

Найбільшою проблемою є проблема безпеки. В умовах воєнного стану проблеми безпеки можуть ускладнити захист лісів від руйнівних дій. Воєнні дії на сході України також призвели до значної шкоди лісам у регіоні, ще більше зменшивши лісистість країни. Значно збільшилась кількість військових навчань, бойових дій та інших військових операцій у лісових зонах, що призвело до серйозного пошкодження лісових ресурсів та загрози здоров'ю і

життю населення. Під час воєнного стану підвищений ризик терористичних актів та інших злочинних дій у лісових масивах, таких як незаконна вирубка лісу та незаконна забудова.

Воєнні дії завдають пошкодження лісовим екосистемам, а використання вибухівки, зброї та інших небезпечних матеріалів призводять до появи лісових пожеж, забруднення ґрунту, води та повітря.

Крім уже згаданих викликів, воєнний стан може призвести до збільшення незаконних рубок та іншої злочинної діяльності в лісових масивах. Під час конфлікту чи нестабільності хаос стає прикриттям для експлуатації природних ресурсів для власної вигоди, не зважаючи на довгострокові наслідки для довкілля чи місцевого населення та значних збитків завданих державному бюджету.

Щоб подолати ці виклики, важливо інтегрувати заходи щодо управління та захисту лісів у ширші стратегії безпеки в умовах воєнного стану. Необхідно інвестувати у практики та політику сталого управління лісами, які віддають пріоритет зусиллям щодо збереження та відновлення. Це може включати збільшення фінансування захисту та відновлення лісів, краще дотримання законодавства про охорону лісів, а також активніше залучення громадськості та кампанії з підвищення обізнаності. Уряд і військові сили повинні брати до уваги потенційний вплив військової діяльності на лісові екосистеми та розробити заходи для пом'якшення цього впливу. Вони можуть включати ретельне планування та моніторинг військової діяльності, а також розробку вказівок і підбір практик для сталого управління лісами під час конфлікту та воєнного стану.

Крім того, важливо посилити зусилля правоохоронних органів для боротьби з незаконною вирубкою та іншими екологічними злочинами, а також забезпечити ефективне виконання екологічних норм навіть під час конфлікту та воєнного стану. Залучення місцевих громад і зацікавлених сторін до заходів з управління та захисту лісів також може бути ефективним способом забезпечення стійкості лісових ресурсів.

Список використаних джерел

1. Державна стратегія управління лісами України до 2035 року [Електронний ресурс] // Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України. 2020. Режим доступу до ресурсу: https://tlu.kiev.ua/uploads/media/Projekt_Strategii__2035_07.10.20__1_.pdf.

2. Стратегія сталого розвитку України до 2030 року [Електронний ресурс]. 2017. Режим доступу до ресурсу: https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/migration/ua/UNDP_Strategy_v06-optimized.pdf.

3. Лісовий кодекс України : Закон України від 21.01.1994 р. № 3852-ХІІ : чинна редакція 20.06.2022 р. Режим доступу до ресурсу: <https://ips.ligazakon.net/document/T385200?an=1>

4. Про затвердження Порядку проведення національної інвентаризації лісів та внесення змін у додаток до Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних : Постанова Кабінету Міністрів України від 21.04.2021 р. № 392. Режим доступу до ресурсу: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-poryadku-provedennya-nacionalnoyi-inventarizaciyi-lisiv-ta-vnesennya-zmini-392-210421>